

Беседа Патријарха Порфирија на Велику Госпојину у манастиру Раковица

Беседа Његове Светости Патријарха српског г. Порфирија одржана на празник Успења Пресвете Богородице – Велику Госпојину, 28. августа 2026. године у манастиру Раковици.

Браћо и сестре, апостол Павле нам се обраћа речима којима се обратио хришћанима у Филипима. Дакле, у његовој Посланици Филипљанима он вели: Браћо, да имате исту мисао коју има и Христос Исус, који није сматрао за отимање то што је раван Богу, него је постао истоветан са нама људима и понизио је себе, понизио до смрти и био послушан до смрти, и то до смрти на крсту, и зато га је Господ подигао из мртвих (Фил 2, 5-9).

Дакле, да имамо исту мисао коју има Господ Христос, јер је та мисао – мисао Божја. Та мисао је воља Божја, а воља Божја јесте да Бог, Један од Тројице, Духом Светим у Исусу Христу буде поред сваког човека, да буде у сваком човеку. Та мисао јесте да се сви људи спасу. Та мисао, једном речју, јесте

љубав Божја која се распиње за нас људе и та мисао, која је љубав и воља Божја, када је мисао наша, постаје и наша љубав, наша љубав у односу на Бога, али самим тим и љубав која се потврђује у односу на ближњег, у односу на човека. Та љубав, та мисао јесте воља Божја.

Ми се молимо да буде воља Божја у нашим животима, јер нас на то позива сам Господ Бог, Бог Отац, када указује на Сина свог као Месију, као Спаситеља, речима: Ово је Син мој љубљени, Њега слушајте, јер је он по мојој вољи (Мт 17,5; Мк 9,7; Лк 9,35). Дакле, у сваком тренутку је изражена воља Божја и у сваком тренутку као основ истинског и правог живота, као основ Царства Божјег, установио је Господ смирење из којег проистиче послушање, или боље рећи, које се пројављује кроз послушање вољи Божјој. Где год тога има, ту је у читавој својој пуноћи присутан Бог, Његова благодат и Његов благослов, где има послушања вољи Његовој.

Зато се данас радујемо јер славимо Ону која је сва послушање. И Њен ум, и срце, и душа, и тело, све Њено јесте смирење, послушање вољи Божјој и смирење пред вољом Божјом. Те две речи довољне су да опишу оно што је Пресвета Богородица, јер у тим речима је садржана и вера Њена, вера као поверење у Бога, у Његов промисао, у Његову љубав, поверење у то да све оно што је Божје јесте спасоносно. У тим речима је садржана и Њена молитва, не молитва да нестану тешкоће и невоље, искушења и страдања, испити у Њеном животу, не молитва да Њој буде боље, да Њој буду бољи услови живота, него пре свега и изнад свега молитва да буде воља Божја. Али зато што се опредељује за вољу Божју, Господ јој даје снагу и мудрост да сваку невољу, свако искушење, сваку препреку може да савлада без трагова рана, без роптања, него да увек и на сваком месту у таквим тренуцима слави име Божје, као што, наравно, слави то име и онда када има узлете, када има успоне, када има виђења лица Божјег, нетварне светлости Његове. Њена молитва је, дакле, не да Њој буде боље, него да Она буде исправна, да буде боља.

Онда када смо ми на истинском и правом путу, када нам је примарни задатак да будемо бољи, да се усавршавамо, да узрастамо у врлини, онда када желимо уз помоћ Божју, не зато што ми сами собом можемо, него уз помоћ Божју, уз помоћ благодати Његове, да будемо бољи, онда ће сигурно бити и боље, биће нам боље. Мењајући се изнутра, ми отварамо простор и место љубави Божјој, сили Његовој, благодати Његовој да она дејствује, да Бог заправо чини дело своје кроз нашу молитву, кроз нашу веру, кроз наше послушање Његовој вољи, кроз наше смирење. Зато смо данас радосни јер славимо Ону чије име увек помињемо после имена Сина Њеног. Кад год

поменемо Господа Исуса Христа, кад год Му се обратимо, ту је одмах и обраћање Пресветој Богородици јер Она је од свог зачећа, кроз читав живот, преко свог увођења у Храм Божји, преко Благовести, дана када јој се јавио архангел Гаврило и открио тајну да ће Она бити та која ће бити носилац нашег спасења, носилац тајне Божје у свету, јер ће Она бити та кроз чију ће утробу Син Божји постати човек, остајући Бог, постати један од нас, постати оно што смо ми, поистоветити се са нама до смрти и до крста. Она јесте она која нам је показала управо то, да треба да имамо исту мисао коју има Господ наш Исус Христос. Она је знак на путу који нам указује куда треба да идемо. Својим речима, када се суочила са надумном тајном, са чињеницом која не може да се објасни умом, са чињеницом коју не може да смести у себе људско биће, али са чињеницом коју има способност да прихвати срце, срце које има веру, савршену веру, суочила се са тим да каже Богу „да” на оно што је људима немогуће. Онда, дакле, када је обавештена да ће Син Божји преко Ње постати човек, изговорила је те судбоносне речи, судбоносне за читав људски род и за оне који су били пре Ње, и за Њено време и после Ње до краја света. Те судбоносне речи гласе: Ево слушкиње Божје, нека ми буде по речи твојој (Лк 1,38).

То су, драга духовна децо, речи које ослобађају, речи које премештају горе, речи које чине чуда, речи које исцељују, речи које су спасење, речи које откривају истинску и праву људску природу и њен став и однос према речи Божјој, према вољи Божјој. Те су речи и речи којима нас је научио Господ Христос наш да се њима молимо: Да буде воља твоја, како на небесима тако и на земљи. Дакле, сва је тајна у томе, браћо и сестре, да ли ћемо чути реч Божју и реч Његове Мајке, Пресвете Богородице, и једанпут за свагда рећи: Нека буде воља твоја. Ево слушкиње Божје, ево слуге Божјег, нека ми буде по речи твојој.

Само две воље постоје у свету, у историји људског рода: једно је воља Божја, а друго је воља човекова, воља палог човека, човека као крви и мяса, човека као биолошког бића. И само једно питање постоји: да ли ћемо хтети да буде по вољи нашој или по вољи Божјој? Свакако да имамо своје жеље и молићемо се Богу да их Господ испуни, али свака наша молитва треба да буде завршена речима: Да, Господе, ја то желим, али нека буде ипак на крају онако како ти хоћеш, нека буде воља твоја, јер боље знаш шта је мени корисно, шта је мени спасоносно, шта је мојим ближњима корисно и спасоносно. И ево, браћо и сестре, то је Пресвета Богородица. Зато се данас радујемо што Њено име славимо, што ју је Господ поклатио роду људском, што нам је поставио да нам буде пример и углед, и што нам је дао могућност

да онда када се Њој истински и смирено са поверењем молимо, знамо да ће Она разумети, да ће прихватити, да ће бити уз нас и да ће се заједно са нама и у наше име молити Сину Њеном и Богу нашем, а да ће онда и Њене молитве имати много већу снагу него молитве читавог света, у крањој линији, свакако много више него наша скромна, убога и јадна молитва.

Зато, часнију од херувима и славнију од серафима, ширу од небеса, данас славимо, Њој се молимо и заједно са Њом молимо се нашем Господу, да буде Њеним молитвама уз нас, а да ми заједно са Њом Њега славимо, Оца и Сина и Светог Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

spc.rs